

**ശ്രീ വിഷ്ണു പൂരാണ അന്തർഗതാ
(പ്രഥമാർഷേ ദ്വാദശാധ്യായേ)
|| ധ്രുവ സ്തുതി: ||**

ഭൂമിരാപോ-നലോ വായു: ഖമ് മനോ ബുദ്ധിരേവ ച ഭൂതാദി: ആദിപ്രകൃതി: യസ്യ രൂപമ് നതോ-സ്തി തമ്	1
ശുദ്ധസൂക്ഷ്മോ-ഖിലവ്യാപീ പ്രധാനാത്പരത: പുമാന് യസ്യ രൂപമ് നമസ്തസ്മൈ പുരുഷായ ഗുണാത്മനേ	2
ഭൂതാദീനാമ് സമസ്താനാമ് ഗന്ധാദീനാമ് ച ശാശ്വത: ബുദ്ധ്യാദീനാമ് പ്രധാനസ്യ പുരുഷസ്യ ച യ: പര:	3
തമ് ബ്രഹ്മഭൂതമ് ആത്മാനമ് അശേഷജഗത: പതിമ് പ്രപദ്യേ ശരണമ് ശുദ്ധമ് ത്വദ്രൂപമ് പരമേശ്വര	4
ബ്രൂഹത്താത് ബ്രഹ്മണതാത് ച യദ്രൂപമ് ബ്രഹ്മസമ്ജ്ഞിതമ് തസ്മൈ നമസ്തേ സരാത്മന് യോഗിചിന്ത്യാവികാരിണേ	5
സഹസ്രശീർഷാ പുരുഷ: സഹസ്രാക്ഷ: സഹസ്രപാത് സരാവ്യാപീ ഭുവ: സ്സർശാത് അത്യതിഷ്ഠത് ദശാങ്ഗുലമ്	6
യദ്ഭൂതമ് യച്ച വൈ ഭവ്യമ് പുരുഷോത്തമ തദ്ഭവാന് ത്വന്തോ വിരാട് സ്വരാട് സമ്രാട് ത്വത്തശ്ചാപി അധിപുരുഷ:	7
അത്യരിച്യത് സോ-ധശ്ച തിര്യഗൂർധമ് ച വൈ ഭുവ: ത്വന്തോ വിശ്വമിദമ് ജാതമ് ത്വന്തോ ഭൂതമ് ഭവിഷ്യതി	8
ത്വദ്രൂപധാരിണശ്ചാന്ത: സരാഭൂതമ് ഇദമ് ജഗത് ത്വന്തോ യജ്ഞ: സരാഹൃത: പ്രുഷദാജ്യമ് പശൂർദധിധാ	9
ത്വന്തോ രുചോ-ഥ സാമാനി ത്വത്തശ്ശന്ദാമ്സി ജജ്ഞിരേ ത്വന്തോ യജ്മ്ഷി അജായന്ത ത്വന്തോ-ശ്വാ: ച ഏകതോദത:	10
ഗാവസ്താന്ത: സമുദ്ഭൂതാ: ത്വന്തോ-ജാ അവ്യോ മൃഗാ: ത്വന്തുഖാദ്ബ്രഹ്മണാ ബാഹവോ: തവ ക്ഷത്രമ് അജായത	11
വൈശ്യാസ്തവോരുജാ: ശൂദ്രാ: തവ പദ്ഭ്യമ് സമുദ്ഗതാ: അക്ഷണോ: സൂര്യോ-നീല: പ്രാണാത് ചന്ദ്രമാ മനസസ്തവ	12
പ്രാണോ ന: സുഷിരാത് ജാത: മുഖാത് അഗ്നി: അജായത നാദിതോ ഗഗനമ് ദ്യാശ്ച ശിരസ: സമവർത്ത	13
ദിശശ്ശോത്രാത് ക്ഷിതി: പദ്ഭ്യമ് ത്വത്തസ്സരാമഭൂദിദമ് നൃഗോധ: സുമഹാന് അല്പേ യഥാ ബീജേ വ്യവസ്ഥിത: സമ്യമേ വിശ്വമ് അഖിലമ് ബീജഭൂതേ തഥാ ത്വയി	14

ബീജാത് അങ്കുരസമ്ഭൂതോ ന്യഗ്രോധ്യസ്തു സമുച്ഛിതഃ । വിസ്താരമ് ച യഥാ യാതി തായാ സ്രുഷ്ടമ് തഥാ ജഗത് ॥	15
യഥാ ഹി കദലീ നാന്യോ താക്പത്രാത് അഥ ദ്രുശ്യതേ । ഏവമ് വിശ്വസ്യ നാനുസ്തമ് തത്സംഥായീശ്വര ദ്രുശ്യതേ ॥	16
ഘോദിനീ സന്ധിനീ സമിത് തായേകാ സരസമ്സ്ഥിതാ । ഘോദതാപകരീ മിശ്രാ തായി നോ ഗുണവർജിതേ ॥	17
പ്രഥമഗ്ഭൂതൈകഭൂതായ ഭൂതഭൂതായ തേ നമഃ । പ്രഭൂതഭൂതഭൂതായ തുഭ്യമ് ഭൂതാത്മനേ നമഃ ॥	18
വൃക്തമ് പ്രധാനപുരുഷൗ വിരാട് സമ്രാട് സാരാട് തഥാ । വിഭാവ്യതേ-ന്തഃകരണേ പുരുഷേഷഷാക്ഷ്യോ ഭവാന് ॥	19
സരസ്തിന് സരഭൂതസ്തമ് സരഃ സരസാരൂപധ്രുവ് । സരമ് താത്തഃ തതശ്ച തമ് നമസ്സരാത്മനേ-സ്തു തേ ॥	20
സരാത്മകോ-സി സരേശ സരഭൂതസ്ഥിതോ യതഃ । കഥയാമി തതഃ കിമ് തേ സരമ് വേത്സി ഹ്രുദി സ്ഥിതമ് ॥	21
സരാത്മന് സരഭൂതേശ സരസത്താസമുദ്ഭവ । സരഭൂതോ ഭവാനേത്തി സരസത്താമനോരഥമ് ॥	22
യോ മേ മനോരഥോ നാഥ സഫലസ്തു തായാ ക്രൂതഃ । തപശ്ച തപ്തമ് സഫലമ് യദ്രുഷ്ടോ-സി ജഗത്പതേ ॥	23

॥ ധ്രുവ സ്തുതി സമ്പൂർണ്ണമ് ॥